

Framhald av síðu 10

vrak.

Ein annar havnarmaður, Jóhannes Nicolaisen, sonur Jóannes í Pætursastovu, var farin við skipinum í staðin fyri Albert. Hann kom skjótt aftur til Føroya, men fór seinni yvir aftur til Amerika, har hann síðani ferdi eitt skip, sum hevði heimstað í New Orleans.

Íslandstúrin við Hurrycane var fyrsti fiskitúrin hjá Albert. Í 1914 fór hann aftur undir Ísland at fiska, hesaferð við »Pilot«. Hetta árið brast 1. heimskrigj á.

Sigldi bátar til Íslands

Albert hevði ein »veikleika« altíð at vilja royna okkurt nýtt. Árin 1915 og 1916 gingu við at sigla fyra bátar úr Føroyum til keyparar í Íslandi, triggjar á Ísafjörðin og ein á Norðfjörðin.

Fyrsti báturin, Albert var við at sigla til Íslands, var frá Norðskála. Hetta var ein litil bátur um 10 tons til stóðdar og skipari á ferðini var Niels í Heiðunum.

Næsti báturin var ein 10-tonnari, sum Elias í Rættará hevði gjørt. Niels var eisini skipari henda túrin.

»Litla Dora«

»Litla Dora« er triði báturin, sum Albert og Niels í Heiðunum og ein triði sigldu til Íslands. Tað var ein langbummari við einum litlum

motori, sum Müller átti. Ein íslenskur keypmaður var komin til Føroya at keypa bátin. Hann kostaði 9000 kr., sum vóru nógvir pengar tá í tíðini.

Albert greiðir frá, at hesin íslendingurin var ein »rættiligur« forrætningsmaður. Hann fylti bátin við kaffi og sukri, sum hann síðani smuglaði inn í Íslandi. Men ikki nokk við tí. Áðrenn teir stevndu norður í hav, lögdu teir inn á hvalastøðini norðuri við Áir og fyltu lastina við hvalasveivum. Íslendingar plagdu at grava hvalasveivirnar niður og síðani eta tær. Hetta var forkunnatur í Íslandi.

Rýmdu undan bretum

Henda ferðin gjørdist ikki so lítið hendingarik. Albert greiðir soleiðis frá: — Tað var krigstíð, og vit máttu ansa okkum. Tá vit nærkaðust Íslandi, vórðu vit steðgaðir av einum bretskum krigsskipi. Veðrið var ógvuliga vánaligt, útsynningur, regn og tjúkt.

Tað var eisini út móti kvøldi, so bretska bóðu okkum biða til næsta morgun. Tá vildu teir koma umborð — og hevði úrslitið helst verið, at teir góvu okkum boð um at fara til Hetlands.

— Niels skipari hevði ongan hug at biða til næsta morgun. Tá tað var vordíð belamyrt, gjørdi hann av, at vit skuldu rýma. Og vit so gjørdur. Settu øll segl og motorin til. Morgunin eftir var bretska skipið

farið úr eygsjón og glaðir vóru vit. Ikki minst íslenski keypmaðurin.

Maðkar í vatntanganum

Albert greiðir víðari frá, at teir vóru upp í Saudarkróki við hvalasveivunum. Men gakk. Har var komin maðurur i, og teir noyddust tí at draga tær gjøgnum sjógvin og upp á land fyri at reinsa tær. Maðurur var eisini komin í vatntangan umborð, og hetta var ikki tespiligt.

Eftir at hava reinsað skipið fóru teir nú norður um Kappan og skuldu suður á Ísafjörðin. Har var so nógv av rekaviði, at íslendingurin helt, at hann her kundi gera eina góða forrætning. Hann gav monnunum boð um at fylla skipið við rekaviði, sum síðani varð seldur á Ísafirði.

Ein stórkeypmaður á Ísafjörðinum, Árni Jónson, keypti Lithu Doru. Albert og Niels fóru kortini ikki heim aftur beinanvegin. Teir fóru í Íslandi til út á heystið. Har sigldu teir salt til smábýgdinar og tóku fisk umborð aftur.

— Vit høvdu tað ógvuliga gott hesa tíðina, tí íslendingurin var eitt stás fólk, leggur Albert afturat.

Á sildaveiðu við íslendingum

Í 1916 sigldi Albert tað fjórða og seinasta skipið til Íslands. Tað var »Merkur«, sum flutti ferðafólk og post millum Havnina og

Suðuroynna. Marius Dahl átti skipið, sum hann nú seldi til Ísafjörðin. Hesa ferð var Niels í Heiðunum ikki skipari, tað var harafturimóti Kristian í Gásadali. Íslendingar skuldu brúka bátin til sildafiskari, og í lastini var eisini ein sildanót.

Eisini hesa ferð vórðu teir steðgaðir av bretum, sum kannaðu skipið, men lótu teir fara víðari. Albert fór heldur ikki hesa ferð heim aftur beinanvegin. Hann var eisini hetta summarið í Íslandi og royndi eftir sild norðanfyri.

Frá 1917 til 1920 var Albert á Suðurlandinum við sluppini »Marshall«, sum Jóannes í Funningsstovu átti. Hann fekk tá lungnahinnubruna og mátti fara í land.

Við bretska trolara

Í 1922 fóru bretska trolarar inni í Føroyum at fáa flekjarar við á íslandsmiðini. Albert var nú komin so dánt fyri seg aftur, at hann fór við einum trolara. Tað var á einum av hesum túrum, at sjóllivið hjá Albert Norðfoss skuldi fáa ein bráðan enda.

Albert breyt beinið, meinslaði síðuna og høvðið og mátti fara í land í Íslandi, har hann var í triggjar mánaðir, áðrenn hann slapp til Føroya.

Hetta var nokk tann hendingin, sum hevur fest seg best í minninum hjá Alberti. Hann minnst tað, sum var tað í gjár:

Veir um beinið

— Vit royndu á Suðurlandinum, og tað var ringt veður. Meðan vit standa har á dekkinum og arbeiða fisk, kemur veirurin frá trumluni sleingjandi aftur eftir dekkinum og rakar meg um beinini. Eg varð alt í einum slongdur eftir dekkinum. Orsøkin til óhappið var, at stýrimaðurin hevði táttað ov fast í bremsuna, sum síðani ikki gav nakað út aftur, sum vanligt er. Úrslitið varð, at veirurin slitaði.

— Tað tók heilar 17 tímar at sigla til lands. Í meðan varð eg lagdur á flekiborðið, tí tað var ov trongligt at fara niður undir við mær.

Á flekiborðið

Albert sigur víðari: — Eg var púra klárur alla tíðina. Mær hevur altíð dánt skrána væl, og tað fyrsta eg gjørdi, tá eg varð lagdur á flekiborðið, var at biðja ein av bretska trolara um.

Albert Norðfoss var nú skjótt 30 ára gamal. Á sjógvin kom hann ikki aftur. Tað dugdi hann væl at skilja. So var einki annað at gera enn at royna ymisk arbeiði á landi istaðin. Restina av sínum arbeiðsárum varð Albert sostatt arbeiðsmaður í Havni.

Arbeiðsmaðurin

Frá seinast í 20-unum til hann gjørdist pensioner-

aður í 1960, fekk Albert við ymisk fyrifallandi arbeiði í Havni. Hann arbeiðdi nokur ár við at knúsa skerv í fyrsta grótbrotinum við Skansan.

Eina tíð var hann við til at laga húsagrundir. Albert var eisini við at dekkja Havnará til og gera Müllersbrúgv — strekkið millum Konga-brúna og Tinganes. Her var nógv hella, sum mátti borast og skjótast niður. Albert greiðir frá, at teir tá ikki høvdu maskinborð, men at teir borðaðu alt við hond.

Undir 2. heimsbardaga steðgaði nærum alt arbeiði. Okkurt var tó at triva í. Albert fekk arbeiði hjá kommununi — fór at gera veg. Teir gjørdur tá vegin frá Kleynisvarða heilt norður á Sundsháls.

Sjálvur minnst hann hesa tíðina væl, tí honum dámdi væl hetta arbeiðið. — Vit høvdu ein ógvuliga fittan og góðan arbeiðsformann, heldur Albert fyrri. — Tað var Johan Simonsen, sum dugdi so væl at siggja, hvussu arbeiði skuldi leggjast til rættis. Tað var ongantíð neyðugt at gera nakað afturum aftur, tá Johan stilaði fyrri. Tímalønin var 1 kr.

Í 50-unum arbeiðdi Albert á kolasløuni hjá soninum, Johan. Síðani fór hann niðan í grótbrotið undir Varða at arbeiða og var har til hann var komin í pensiónsaldur.

Framhald av síðu 11

at tað er gott, at senditíðin er avmarkað.

Tey bæði eru eingir sjónvarpsnarkomanar, sum so ofta verður tikið til í Føroyum í hesum døgum. Harafturimóti dæmar teimum ógvuliga væl at ferðast um summarið. Hesi seinastu sjei árin hava Albert og Anna verið í Danmark á hvørjum sumri.

Ferðast nógv

— Vit hava verið í luftini 14 ferðir, sigur Anna. Hon leggur afturat, at henni dæmar so væl at flúgva — og ætlanin er at fara »niður« aftur í summar — við fløgfari sjálvandi.

Og tey bæði hyggja upp á hvønn annan og smilast. Anna sigur: — Jú vist hava vit bæði upplivað nógv saman, men minst til — bæði av góðum og ringum. Tíðirnar vóru ikki altíð so góðar. 60 ár í hjúnarbandi er ein long tí, men vit hava eisini skeldast av og á.

Albert nikkar. Brosar.

Familjan Norðfoss. Myndin er tikin í 1940. Aftast frá vinstri: Olina, Johan og Gunvor og fremst frá vinstri: Bernhard, móðurin Anna, Dánjal, faðirin Albert og Sigmund, sum ikki er á livi